

ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління
Класичного приватного університету»

Кафедра адміністративного, кримінального права та процесу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-методичної
та наукової роботи
Г. Ю. Шаркова
_____ 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРИМІНАЛІСТИКА

напрямок підготовки _____ 6.030401 – «Правознавство» _____
(шифр і назва напрямку підготовки)

форма навчання _____ денна _____

(Шифр за ОПП ПП 14)

Кіровоград – 2016 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Криміналістика» для студентів денної форми навчання за напрямом підготовки 6.030401 – «Правознавство», 2016. - __с.

Розробники: Фомічов К.С., доцент кафедри адміністративного, кримінального права та процесу, к.ю.н.

Методичні рекомендації затверджені на засіданні кафедри адміністративного, кримінального права та процесу

Протокол № __ від «__» _____ 20__ року

Завідувач кафедри _____ (П. Л. Степанов)

_____ 20__ року

Схвалено Науково-методичною комісією ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

Протокол № __ від «__» _____ 20__ року

_____ 20__ року Голова _____ Г. Ю. Шаркова

© ПВНЗ «КІДМУ КПУ», 2016 рік

© Фомічов К.С., 2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6,5	Галузь знань 0304 – «Право» Напрямок підготовки 6.030401 – «Правознавство»	Нормативна Цикл професійної підготовки	
Модулів – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		IV-ий	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		Семестр	
Загальна кількість годин – 234		VII, VIII-ий,	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6		Лекції	
		30	-
		Практичні	
		60	-
		Лабораторні	
		-	-
	Самостійна робота		
	144	-	
Індивідуальні завдання: - 16			
Вид контролю: залік (VII-ий семестр), екзамен (VIII-ий семестр)			

Криміналістика – наука про закономірності механізму вчинення злочину, виникнення джерел інформації про злочин і його учасників, закономірності збирання, дослідження, оцінювання та використання доказів і розроблених на ґрунті цих закономірностей спеціальних засобів і методів судового дослідження і запобігання злочинів.

Навчальна дисципліна «Криміналістика» як юридична наука з науково-технічною базою своєю діяльністю охоплює значні масштаби в боротьбі з криміналітетом і знаходиться на передньому плані в боротьбі з ним. Вона віднесена до групи кримінально-правових дисциплін, що вивчають злочин і заходи боротьби з ним. Підготовка висококваліфікованого фахівця-юриста неможлива без володіння теоретичними та практичними знаннями з криміналістики.

Дисципліна «Криміналістика» – це систематизований курс, покликаний слугувати розширенню та закріпленню правових знань у студентів.

Навчальна дисципліна «Криміналістика» вивчає механізм вчинення злочину, визначає можливості отримання, дослідження і використання інформації про злочин під час розслідування та розробляє для цього методи і засоби. Вона складає основу формування знань і навичок професійної діяльності юристів. Сьогодні криміналістика – це самостійна галузь спеціальних юридичних наукових знань, котра має свій предмет, систему, науково обґрунтовані прийоми та методи розв'язання наукових і практичних завдань.

Проблеми дослідження події злочину і діяльності з його розкриття, розслідування і попередження традиційно виступають основними для криміналістичної науки. За багато років криміналістикою набуто досвіду, напрацьовано методи, прийоми і рекомендації, що сприяють підвищенню ефективності кримінального переслідування на всіх етапах досудового

розслідування. Криміналістична теорія дедалі все більше окреслює потреби слідчої, експертної та судової практики. Тому першочергового значення набуває теоретично-практичний аспект криміналістичної діяльності в умовах сьогодення.

Метою навчальної дисципліни «Криміналістика» є засвоєння базових теоретичних положень криміналістики, оволодіння практичними навичками, які необхідні для виявлення, розкриття та розслідування злочинів, отримання доказової інформації під час розслідування злочинів та провадження окремих слідчих дій.

Вивчення криміналістики має своїм **завданням** формування у студентів системи знань і умінь в розслідуванні та попередженні злочинів. Це загальне завдання конкретизується шляхом вирішення в процесі навчання окремих завдань, в результаті чого кожний студент повинен

знати:

- предмет криміналістики, місце криміналістики в системі юридичних наук;
- систему криміналістики, характеристику складових елементів системи криміналістики;
- закономірності об'єктивної дійсності, що вивчаються криміналістикою;
- завдання криміналістики на сучасному етапі розвитку суспільства;
- поняття, сутність та класифікацію методів криміналістики, критерії допустимості спеціальних методів криміналістики в кримінальному судочинстві;
- поняття криміналістичної ідентифікації, її значення у слідчій, експертній і судовій діяльності, наукові засади криміналістичної ідентифікації;
- поняття та класифікацію ідентифікаційних ознак, вимоги до них;
- поняття і сутність ідентифікаційного поля та ідентифікаційного періоду;
- види та форми криміналістичної ідентифікації, об'єкти і суб'єкти криміналістичної ідентифікації;
- поняття, сутність і наукові засади криміналістичної діагностики;
- поняття, завдання та джерела криміналістичної техніки, правові, організаційні, етичні і тактичні засади використання техніко-криміналістичних засобів;
- особливості застосування судової фотографії для фіксації окремих об'єктів: місця події, трупа, речових доказів, живих осіб;
- особливості застосування судового відеозапису, його види, методи, прийоми і засоби;
- предмет, систему і завдання трасології, наукові засади трасології;
- види та характеристику слідів людини, транспортних засобів, знарядь злочину і інструментів;
- поняття судової балістики, її наукові засади, види та характеристику об'єктів балістичного дослідження;
- поняття, види та наукові засади криміналістичного дослідження документів;
- поняття письма, письмової мови та почерку, ознаки письмової мови і почерку, їх класифікацію та ідентифікаційне значення;
- види підробки документів, ознаки зміни тексту документу та способи їх виявлення;
- правила поводження з предметами та документами, що є речовими доказами;
- метод словесного портрету, загальні вимоги та методика його складання;
- поняття, завдання, значення і види використання спеціальних знань у кримінальному судочинстві;
- поняття, сутність та види судових експертиз, систему судово-експертних закладів України;
- поняття і види зразків для порівняльного дослідження, вимоги до них, правила і тактика отримання зразків;
- поняття криміналістичної тактики, її систему та завдання, взаємозв'язок криміналістичної тактики з криміналістичною технікою і методикою;
- поняття та класифікацію криміналістичних версій, етапи їх побудови та перевірки;
- поняття і сутність планування розслідування, принципи планування розслідування, особливості окремих видів планування розслідування;
- поняття, сутність і види тактичних операцій (комбінацій), їх значення і використання у розкритті та розслідуванні злочинів;

- поняття та сутність тактичного рішення слідчого, умови, що визначають прийняття і реалізацію тактичних рішень;
- поняття, сутність та види слідчих ситуацій, компоненти слідчих ситуацій;
- тактичні особливості проведення окремих слідчих дій;
- поняття, сутність і завдання криміналістичної методики, принципи та джерела криміналістичної методики;
- структуру видової методики розслідування злочинів;
- поняття, сутність та елементи криміналістичної характеристики злочинів;
- поняття, принципи та форми взаємодії слідчих і оперативно-розшукових органів;
- особливості розслідування окремих видів злочинів.

вміти:

- аналізувати і оцінювати первинну інформацію, яка містить ознаки злочину;
- використовувати техніко-криміналістичні засоби для виявлення, фіксації та вилучення слідів, інших речових доказів, фіксації ходу та результатів слідчих дій;
- кваліфіковано готувати і призначати різні види криміналістичних та інших експертиз;
- використовувати при розслідуванні злочинів дані криміналістичних об'єктів;
- формулювати версії і визначати напрямки розслідування злочинів, планувати проведення слідчих дій;
- тактично кваліфіковано проводити слідчі дії;
- ефективно взаємодіяти з правоохоронними органами при розслідуванні злочинів;
- оцінювати слідчі ситуації та приймати оптимальні тактичні рішення при розслідуванні окремих видів злочинів;
- приймати рішення, спрямовані на попередження злочинів по матеріалам розслідування конкретної кримінальної справи.

2. Програма навчальної дисципліни

Навчальна програма визначає місце навчальної дисципліни у системі підготовки фахівця, вимоги до сформованості їх компетенцій та зміст освіти для фахівців відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня з нормативної навчальної дисципліни «Криміналістика».

Відповідно до освітньо-професійної програми «Криміналістика» є нормативною навчальною дисципліною обов'язкового вибору, яка вивчається протягом двох семестрів. Загальний бюджет часу відповідно до ECTS становить 6,5 кредитів, що дорівнює 234 годинам. Структурно навчальна дисципліна складається із 4 змістових модулів. Форми контролю: залік (у кінці 7 семестру), екзамен (у 8 семестрі).

Змістовий модуль 1 " ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КРИМІНАЛІСТИКИ "

Тема 1. Предмет, система і завдання науки криміналістики. Методологічні основи науки криміналістики та тенденції їх розвитку

Історія виникнення й розвитку криміналістики. Предмет, об'єкти криміналістики й механізм злочину. Закономірності роботи з речовими доказами, які вивчаються криміналістикою. Загальні та спеціальні (окремі) завдання криміналістики. Система криміналістики. Місце криміналістики в системі інших наук.

Теорія відображення як методологічна основа формування криміналістичних знань. Особливості пізнання злочину в судочинстві.

Поняття методів криміналістики і їх класифікація. Формально-логічні, загально-наукові та спеціальні методи криміналістики. Узагальнення слідчої, судової і експертної практики як джерело розробки і удосконалення методів, прийомів, технічних засобів криміналістики.

Використання даних природничих і технічних наук в криміналістиці, їх місце в системі методів цієї науки. Співвідношення методів науки криміналістики і методів практичної діяльності в розслідуванні злочинів.

Тема 2. Криміналістична ідентифікація

Поняття науково-теоретичних основ криміналістичної ідентифікації. Окремі криміналістичні вчення і теорії. Криміналістична ідентифікація – спеціальний метод криміналістики. Види і форми криміналістичної ідентифікації. Об'єкти і суб'єкти криміналістичної ідентифікації. Поняття ідентифікаційного періоду. Загальні та власні ідентифікаційні ознаки в криміналістиці. Криміналістична діагностика та її завдання. Відмінність ідентифікаційних досліджень від діагностичних.

Ототожнення, установлення групової приналежності і загального джерела походження об'єктів.

Методика ідентифікаційного дослідження. Значення висновків ідентифікаційних досліджень для розкриття і розслідування злочинів.

Криміналістичне вчення про механізм злочину.

Змістовий модуль 2 " КРИМІНАЛІСТИЧНА ТЕХНІКА "

Тема 3. Загальні положення криміналістичної техніки. Криміналістична фотографія, відеозйомка та звукозапис

Поняття і структура криміналістичної техніки. Джерела формування і розвитку криміналістичної техніки. Класифікація криміналістичних методів, прийомів і засобів. Поняття спеціальних криміналістичних знань. Форми використання криміналістичної техніки.

Методи, прийоми і науково-технічні засоби виявлення, фіксації, вилучення і дослідження слідів злочину. Комплекти науково-технічних засобів, що використовуються в розкритті і розслідуванні злочинів. Технічні засоби і методи лабораторного дослідження речових доказів.

Можливості застосування вимірювальної, мікродослідної, аналітичної, обчислювальної техніки. Критерії допустимості використання наукових методів і технічних засобів у судочинстві. Доказове значення результатів застосування криміналістичної техніки.

Перспективи і проблеми розвитку криміналістичної техніки.

Судова фотографія, її види, способи, прийоми.

Особливості фотографування окремих об'єктів: місця події, живих осіб, трупа, речових доказів. Задачі, що вирішуються методами дослідної фотографії.

Кінозйомка і відеозапис. Види й способи їх здійснення в ході проведення слідчих дій.

Правила оформлення фотознімків, матеріалів кінозйомки і відеозапису, які додаються до матеріалів кримінальної справи. Використання фотозйомки і відеозапису на попередньому слідстві і в суді.

Фототехніка і електроакустична експертиза: поняття, задачі і напрямки розвитку.

Тема 4. Криміналістична трасологія. Вчення про сліди (трасологія)

Поняття, предмет і завдання судової трасології. Механізм утворення слідів. Види слідів у трасології та їх класифікація. Основні правила виявлення, огляду, фіксації та вилучення слідів. Основні положення методики трасологічної експертизи. Методика криміналістичної ідентифікаційної експертизи. Стадії ідентифікаційного процесу. Поняття огляду, фіксації слідів ніг, взуття, доріжки слідів ніг людини та їх основних ознак. Слідоутворення слідів взуття та босих ніг; слідів транспортних засобів; слідів зламу та інструментів. Процесуальне оформлення речових доказів на експертизу з винесенням питань, необхідних для вирішення експертом.

Тема 5. Криміналістична балістика. Дослідження вогнепальної і холодної зброї та слідів їх застосування

Поняття судової балістики, її наукові основи. Об'єкти балістичного дослідження: зброя, боезапаси, вибухові пристрої, сліди пострілу і вибуху.

Наукові методи і технічні засоби виявлення, огляду, фіксації та вилучення об'єктів судової балістики. Встановлення обставин використання зброї і вибухових речовин: їх виду, способу виготовлення; направлення, місця й дистанції пострілу. Ототожнення зброї за слідами на гільзах, кулях, шроті. Підготовка матеріалів і призначення судово-балістичної та вибухово-технічної експертизи. Поняття холодної зброї та вибухових речовин слідів її застосування. Механізм утворення слідів від такого роду зброї і вибуху.

Характеристика вказаної зброї та її класифікація за об'єктами дослідження.

Характеристика ударно-роздроблювальної; клинкової; замаскованої та комбінованої холодної зброї.

Засоби виявлення, огляду, фіксації і вилучення холодної зброї та слідів її застосування. Експертиза холодної зброї та вибухових речовин та питання, що вирішуються нею і виступають джерелом доказового значення.

Тема 6. Техніко-криміналістичне дослідження документів

Поняття, види і наукові основи криміналістичного дослідження документів. Поняття і класифікація документів. Правила поводження з документами. Зміст і задачі криміналістичного дослідження документів.

Технічне дослідження документів: поняття, зміст і види. Задачі і методика слідчого огляду документів. Види підробки документів. Ознаки зміни тексту документа і способи їх виявлення. Встановлення способу виготовлення документа і давнини тексту. Ідентифікація матеріалів і засобів, використаних для виготовлення документа. Відтворення змісту пошкоджених документів. Ознаки підробки печаток і штампів.

Дослідження машинописних текстів. Дослідження поліграфічної продукції. Встановлення виду і способу друку, особливостей засобів

(друкарських форм) з метою встановлення місця виготовлення друкарської продукції.

Техніко-криміналістична експертиза документів: поняття, можливості, підготовка матеріалів для її призначення.

Тема 7. Криміналістичне дослідження письмової мови та почерку

Рукописні документи. Поняття письма і почерку. Навики письма та його властивості. Ознаки письмової мови і почерку. Ідентифікаційні

ознаки письма і почерку, їх класифікація. Не ідентифікаційне дослідження письма – мета дослідження. Можливості встановлення властивостей і стану особи за її почерком.

Почеркознавча й авторознавча експертизи: поняття, задачі, можливості. Підготовка матеріалів і призначення такого роду експертиз.

Тема 8. Криміналістична ідентифікація людини за ознаками зовнішності (габітоскопія)

Поняття і наукові основи ототожнення особи за зовнішніми ознаками.

Характеристика ознак зовнішності, їх класифікація та ідентифікаційне значення. Функціональний портрет людини. Методика опису

функціональних (динамічних) та особливих ознак людини. Джерела інформації про ознаки зовнішності людини. Засоби і методи фіксації зовнішніх ознак людини.

Співвідношення опису, впізнання та ідентифікації особи.

Судово-портретна експертиза: поняття, предмет, методи, підготовка матеріалів для її призначення.

Тема 9. Криміналістична інформатика (криміналістичний облік та реєстрація)

Поняття, завдання та види кримінальної реєстрації. Наукові і правові засади криміналістичного обліку. Об'єкти і форми криміналістичних обліків. Система, принципи організації і функціонування криміналістичних обліків. Способи реалізації даних обліків у розшуку осіб, предметів, у розкритті злочинів. Допоміжні інформаційні системи, що використовуються правоохоронними органами в розшуковій діяльності.

Змістовий модуль 3 " КРИМІНАЛІСТИЧНА ТАКТИКА "

Тема 10. Загальні положення криміналістичної тактики. Організація планування розслідування та слідчі версії

Криміналістична тактика: поняття, система і завдання. Правові, психологічні та етичні основи криміналістичної тактики. Принципи криміналістичної тактики.

Поняття тактичних прийомів, їх джерела і класифікація. Критерії допустимості та ефективності тактичних методів і засобів.

Поняття, сутність і види тактичних операцій (комбінацій), їх значення й використання в розкритті та розслідуванні злочинів.

Слідчі ситуації: поняття і види. Фактори, що обумовлюють формування і розвиток слідчої ситуації. Слідча ситуація як основа прийняття тактичних рішень. Тактичне рішення слідчого. Тактичний ризик у діяльності слідчого.

Характеристика і форми взаємодії органів слідства і дізнання. Фактори, що впливають на ефективність взаємодії.

Криміналістична версія: поняття, логічна природа, види. Правила побудови і перевірки версій.

Сутність планування розслідування, його принципи. Аналіз слідчої ситуації як умова забезпечення ефективності планування розслідування.

Особливості окремих видів планування: слідчої дії, тактичної операції, роботи у кримінальній справі в цілому, розслідування багатоепізодних справ,

групи справ, що знаходяться в переведенні слідчого, у бригадному методі розслідування.

Тактика планування розслідування. Складові елементи плану, допоміжна документація у плануванні.

Тема 11. Криміналістична тактика слідчого огляду місця події

Поняття, сутність і завдання слідчого огляду. Види слідчого огляду. Роль слідчого огляду в розкритті і розслідуванні злочину. Загальні положення тактики слідчого огляду.

Огляд місця події. Підготовка до огляду. Учасники огляду. Етапи огляду місця події. Тактичні прийоми огляду. Дослідження слідів на місці події. Поєднання огляду місця події з оперативно-розшуковими заходами. Негативні обставини, їх значення і викриття інсценування злочинів.

Використання спеціальних знань і науково-технічних засобів у слідчому огляді. Фіксація огляду місця події і його результатів. Зміст і форма протоколу огляду місця події. Додатки до протоколу огляду: плани, схеми, фотознімки, кіно- і відеострічки, зліпки слідів.

Оцінка результатів огляду місця події.

Особливості огляду трупа на місці його знаходження. Участь судового медика у огляді трупа. Експертиза трупа.

Тактика огляду предметів і документів. Особливості огляду поштово-телеграфної кореспонденції.

Особливості огляду тварин та їх трупів.

Освідування, його види.

Тема 12. Криміналістична тактика обшуку та виїмки

Поняття, сутність і види обшуку. Правові і фактичні підстави обшуку. Відмінність обшуку від догляду і оперативного обстеження приміщень, транспортних засобів, багажу. Психологічні і етичні основи обшуку.

Підготовка до обшуку. Технічні засоби обшуку. Особливості тактики обшуку в приміщенні і на місцевості. Види тайників і прийоми їх виявлення. Особистий обшук. Раптовість як умова ефективності обшуку.

Поняття і задачі виїмки. Порядок проведення виїмки. Фіксація ходу і результатів обшуку і виїмки. Порядок проведення виїмки. Оцінка і використання результатів обшуку і виїмки в розслідуванні злочинів.

Поняття, ціль, види й об'єкти слідчого огляду місця події. Загальні положення слідчого огляду місця події, які мають процесуальний характер. Загальні положення слідчого огляду місця події, що мають тактичний характер. Поняття тактики огляду місця події та його етапи. Підготовчий етап огляду місця події та його характеристика. Робочий етап огляду місця

події та його дві складові частини. Заклучний етап огляду місця події та його характеристика. Тактика зовнішнього огляду трупа на місці його виявлення. Тактика слідчого огляду місцевості, приміщень, предметів, документів і тварин.

Тема 13. Тактика проведення допиту та очної ставки

Поняття, значення і види допиту. Забезпечення законності під час проведення допиту. Активність і наступальність допиту. Поняття і межі

допустимості психологічного впливу на допитуваного. Етика допиту. Відмінність допиту від опитування.

Закономірності формування показань. Використання даних логіки, психології, педагогіки та інших наук у тактиці допиту.

Підготовка до допиту. Визначення предмету допиту. Прийоми встановлення психологічного контакту з допитуваним. Тактичні прийоми допиту: надання допомоги допитуваному у відновленні забутого, викриття неправдивих показань, подолання позиції відмови від дачі показань, використання доказів.

Виявлення свідків і тактика їх допиту. Тактика допиту потерпілих. Криміналістична віктимологія. Тактичні прийоми допиту підозрюваних і обвинувачених. Особливості допиту обвинуваченого, що заявив про своє алібі. Тактика допиту осіб, що були раніше засуджені. Особливості допиту підозрюваних (обвинувачених) у груповому злочині. Тактика допиту неповнолітніх. Особливості допиту з участю перекладача і спеціаліста.

Поняття, сутність і задачі очної ставки. Підготовка до очної ставки. Технічні засоби фіксації показань. Фіксація ходу та результатів допиту та очної ставки.

Тема 14. Тактика відтворення обстановки і обставин події. Тактика пред'явлення для впізнання

Характер і задачі відтворення обстановки і обставин розслідуваних подій.

Поняття, сутність і види відтворення обстановки і обставин подій. Підготовка до проведення, інструктаж учасників дії. Тактичні умови і прийоми проведення, цілі і способи реконструкції обстановки.

Фіксація ходу і результатів відтворення обстановки і обставин події одержаних результатів у розслідуванні.

Поняття, сутність і види пред'явлення для впізнання. Психологічні основи пред'явлення для впізнання.

Підготовка до пред'явлення для впізнання осіб, предметів, ділянок місцевості, тварин, трупів. Проведення впізнання за фотознімками, кіно- і відеострічками. Можливості повторного впізнання. Зустрічне впізнання.

Фіксація ходу і результатів пред'явлення для впізнання у розслідуванні злочинів.

Змістовий модуль 4 " МЕТОДИКА РОЗСЛІДУВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ ЗЛОЧИНІВ "

Тема 15. Загальні основи криміналістичної методики розслідування окремих видів злочинів. Криміналістична характеристика злочинів

Поняття, значення і задачі криміналістичної методики. Закономірності злочинної діяльності. Джерела криміналістичної методики. Методика в системі криміналістики.

Структура криміналістичної методики, її загальні положення і наукові основи. Потреби слідчої практики як умова розвитку криміналістичних методик.

Етапи розслідування і їх характеристика.

Криміналістична характеристика злочинів: поняття і структура. Значення криміналістичної характеристики злочину у розвитку методики і удосконаленні засобів розслідування. Класифікація злочинів. Співвідношення криміналістичної, кримінально-правової і кримінологічної характеристики злочину.

Елементи криміналістичної характеристики злочинів. Використання цих даних у побудові методики розслідування.

Тема 16. Методика розслідування злочинів, скоєних проти людини. Основи методики розслідування вбивств і зґвалтувань

Поняття і криміналістична характеристика вбивств. Початкові слідчі дії. Наступні слідчі дії. Особливості розслідування деяких видів убивств. Розслідування без трупа. Розслідування невпізаного трупа. Розслідування частин розчленованого трупа. Розслідування дітовбивства. Розслідування заподіяної шкоди здоров'ю. Криміналістична характеристика. Початкові слідчі дії. Наступні дії й розслідування при виключних обставинах. Розслідування вбивств на замовлення. Загальна криміналістична характеристика вбивств на замовлення. Проведення (проведення) окремих слідчих дій по збору доказів при розслідуванні вбивств на замовлення. Використання "психологічного портрета" потенційних виконавців убивств на замовлення. Використання криміналістичної техніки й можливостей експертно-криміналістичних досліджень.

Поняття статевих злочинів. Особливості порушення кримінальних справ по зґвалтуванню. Аналіз типових слідчих ситуацій та формування слідчих версії даної категорії злочинів. Організація та планування розслідування кримінальної справи. Визначення послідовності проведення слідчих дій

та оперативно-розшукових заходів на початковому етапі розслідування. Тактичні особливості допиту дорослої потерпілої, неповнолітньої та малолітньої особи. Питання, що

підлягають вирішенню при огляді потерпілої та підозрюваного, а також при дослідженні їх одягу.

Зміст та характеристика подальшого етапу розслідування справи по звалтуванню.

Повторне проведення окремих слідчих дій. Встановлення особи злочинця. Мета та мотиви вчинення злочину.

Тема 17. Основи методики розслідування злочинів проти власності. Криміналістична методика розслідування крадіжок, грабежів, розбійних нападів, вимагання, шахрайства

Особливості порушення кримінальних справ про майнові злочини (крадіжка, грабїж, розбїй, шахрайство). Джерела інформації про злочини даної групи. Криміналістична характеристика крадіжок, грабежів, розбїйних нападів, вимагання, шахрайства. Типові слідчі ситуації вказаних видів посягань і обумовлені ними особливості початкового і наступного етапів розслідування. Специфіка тактики окремих слідчих дій і тактичних операцій стосовно розслідування окремих видів злочинів даної категорії. Використання спеціальних знань у організації розшуку викраденого майна. Встановлення причин та умов, що сприяли вчиненню злочинів проти власності.

3. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	НАЗВА ТЕМИ	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього годин	Лекції	Практи чні	Самості йна робота
1	2	3	4	5	6
7 семестр					
Змістовий модуль 1 “Теоретичні основи криміналістики”					
1.1.	Предмет, система і завдання науки криміналістики. Методологічні основи науки криміналістики та тенденції їх розвитку	12	2	2	8
1.2.	Криміналістична ідентифікація	12	2	2	8
1.3.	Модульна контрольна робота № 1	2	-	2	-
	<i>Усього за змістовим модулем 1</i>	<i>26</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	<i>16</i>
Змістовий модуль 2 “Криміналістична техніка”					
2.1.	Загальні положення криміналістичної техніки. Криміналістична фотографія, відеозйомка та звукозапис	14	2	4	8
2.2.	Криміналістична трасологія. Вчення про сліди (трасологія)	14	2	4	8
2.3.	Криміналістична балістика. Дослідження вогнепальної і холодної зброї та слідів їх застосування	16	2	4	10
2.4.	Техніко-криміналістичне дослідження документів	12	2	2	8
2.5.	Криміналістичне дослідження письмової мови та почерку	14	2	4	8
2.6.	Криміналістична ідентифікація людини за ознаками зовнішності (габітоскопія)	15	1	4	10
2.7.	Криміналістична інформатика (криміналістичний облік та реєстрація)	13	1	2	10
2.8.	Модульна контрольна робота № 2	2	-	2	-
	<i>Усього за модулем № 2</i>	<i>100</i>	<i>12</i>	<i>26</i>	<i>62</i>
	<i>Усього за 7 семестр</i>	<i>126</i>	<i>16</i>	<i>32</i>	<i>78</i>
8 семестр					
Змістовий модуль 3 “Криміналістична тактика”					
3.1.	Загальні положення криміналістичної тактики. Організація планування розслідування та слідчі версії	14	2	4	8
3.2.	Криміналістична тактика слідчого огляду місця події	12	2	2	8
3.3.	Криміналістична тактика обшуку та виїмки	14	2	4	8

3.4.	Тактика проведення допиту та очної ставки	13	1	4	8
3.5.	Тактика відтворення обстановки і обставин події. Тактика пред'явлення для впізнання	13	1	4	8
3.6.	Модульна контрольна робота № 3	2		2	
	<i>Усього за модулем № 3</i>	<i>68</i>	<i>8</i>	<i>20</i>	<i>40</i>
Змістовий модуль 4 “Методика розслідування окремих видів злочинів”					
4.1.	Загальні основи криміналістичної методики розслідування окремих видів злочинів. Криміналістична характеристика злочинів	12	2	2	8
4.2.	Методика розслідування злочинів, скоєних проти людини. Основи методики розслідування вбивств і зґвалтувань	14	2	2	10
4.3.	Основи методики розслідування злочинів проти власності. Криміналістична методика розслідування крадіжок, грабежів, розбійних нападів, вимагання, шахрайства	12	2	2	8
4.4.	Модульна контрольна робота № 4	2		2	
	<i>Усього за модулем № 4</i>	<i>40</i>	<i>6</i>	<i>8</i>	<i>26</i>
	<i>Усього за 8 семестр</i>	<i>108</i>	<i>14</i>	<i>28</i>	<i>66</i>
	Усього за навчальною дисципліною	234	30	60	144

4. Теми практичних занять

№	Тема	Кількість годин
1	Предмет, система і завдання науки криміналістики. Методологічні основи науки криміналістики та тенденції їх розвитку	2
2	Криміналістична ідентифікація	2
3	Модульна контрольна робота № 1	2
4	Загальні положення криміналістичної техніки. Криміналістична фотографія, відеозйомка та звукозапис	4
5	Криміналістична трасологія. Вчення про сліди (трасологія)	4
6	Криміналістична балістика. Дослідження вогнепальної і холодної зброї та слідів їх застосування	4
7	Техніко-криміналістичне дослідження документів	2
8	Криміналістичне дослідження письмової мови та почерку	4
9	Криміналістична ідентифікація людини за ознаками зовнішності (габітоскопія)	4
10	Криміналістична інформатика (криміналістичний облік та реєстрація)	2
11	Модульна контрольна робота № 2	2
12	Загальні положення криміналістичної тактики. Організація планування розслідування та слідчі версії	4
13	Криміналістична тактика слідчого огляду місця події	2
14	Криміналістична тактика обшуку та виїмки	4
15	Тактика проведення допиту та очної ставки	4
16	Тактика відтворення обстановки і обставин події. Тактика пред'явлення для впізнання	4
17	Модульна контрольна робота №3	2
18	Загальні основи криміналістичної методики розслідування окремих видів злочинів. Криміналістична характеристика злочинів	2
19	Методика розслідування злочинів, скоєних проти людини. Основи методики розслідування вбивств і зґвалтувань	2
20	Основи методики розслідування злочинів проти власності. Криміналістична методика розслідування крадіжок, грабежів, розбійних нападів, вимагання, шахрайства	2
21	Модульна контрольна робота № 4	2

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет, система і завдання науки криміналістики. Методологічні основи науки криміналістики та тенденції їх розвитку	8
2.	Криміналістична ідентифікація	8
3.	Загальні положення криміналістичної техніки. Криміналістична фотографія, відеозйомка та звукозапис	8
4.	Криміналістична трасологія. Вчення про сліди (трасологія)	8
5.	Криміналістична балістика. Дослідження вогнепальної і холодної зброї та слідів їх застосування	10
6.	Техніко-криміналістичне дослідження документів	8
7.	Криміналістичне дослідження письмової мови та почерку	8
8.	Криміналістична ідентифікація людини за ознаками зовнішності (габітоскопія)	10
9.	Криміналістична інформатика (криміналістичний облік та реєстрація)	10
10.	Загальні положення криміналістичної тактики. Організація планування розслідування та слідчі версії	8
11.	Криміналістична тактика слідчого огляду місця події	8
12.	Криміналістична тактика обшуку та виїмки	8
13.	Тактика проведення допиту та очної ставки	8
14.	Тактика відтворення обстановки і обставин події. Тактика пред'явлення для впізнання	8
15.	Загальні основи криміналістичної методики розслідування окремих видів злочинів. Криміналістична характеристика злочинів	8
16.	Методика розслідування злочинів, скоєних проти людини. Основи методики розслідування вбивств і зґвалтувань	10
17.	Основи методики розслідування злочинів проти власності. Криміналістична методика розслідування крадіжок, грабежів, розбійних нападів, вимагання, шахрайства	8

7. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Індивідуальна робота студентів є формою організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їхніх здібностей та творчу діяльність. Формою індивідуальної роботи студентів з даного навчального курсу є виконання реферативних доповідей, відповідно до даних методичних рекомендацій та заданої тематики. Індивідуальні завдання студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Метою індивідуальної роботи є поглиблення, узагальнення, закріплення теоретичного матеріалу та понятійного апарату, практичне застосування знань студентів з курсу навчальної дисципліни.

Тематика робіт з дисципліни «Криміналістика» розроблена кафедрою адміністративного, кримінального права та процесу відповідно до встановленої мети та завдань навчальної дисципліни.

Виконання студентами індивідуальної роботи є невід'ємною складовою частиною навчального процесу, важливим елементом фахової підготовки юристів.

ІНДЗ з навчальної дисципліни «Кримінальне право» повинно бути виконано студентом відповідно до заданої теми, а також повинно відповідати загальним вимогам.

Під час виконання роботи студент повинен показати вміння працювати з навчальною та науковою літературою, вміти аналізувати нормативні акти в галузі кримінального законодавства, матеріали практики, робити обґрунтовані висновки.

Робота повинна бути виконана студентом відповідно до заданої тематики. Недодержання цієї вимоги, а також виконання роботи не за своєю темою є підставою для не зарахування роботи і повернення студентові для перероблення відповідно до своєї теми.

Робота повинна містити вступ, послідовний виклад теоретичних питань з обов'язковими посиланнями на використані літературні джерела (10-15 джерел), висновки, належним чином оформлений список літератури, використаної під час написання роботи.

Робота повинна бути виконана на аркушах паперу формату А-4. Робота може бути написана власноруч або надрукована, загальний обсяг роботи до 20 аркушів.

При недотриманні студентом вимог, встановлених щодо виконання ІНДЗ (вимог щодо наукового рівня, змісту та оформлення), викладач повертає йому роботу для доопрацювання та усунення недоліків. Робота виконана з додержанням усіх вказаних вище вимог оцінюється максимально 10 балів.

Перелік ІНДЗ:

1. Історія розвитку криміналістики і криміналістичних установ України.
2. Сучасний стан криміналістичної науки в Україні.
3. Стан криміналістики у країнах близького і дальнього зарубіжжя.
4. Роль загальних методів криміналістики в розкритті, розслідуванні і запобіганні злочинів.
5. Використання спеціальних методів криміналістики під час вирішення поставлених перед нею завдань.
6. Криміналістичне поняття способу вчинення злочину.
7. Детермінованість і повторюваність способів вчинення і приховання злочинів.
8. Поняття і наукові засади теорії криміналістичної ідентифікації.
9. Поняття і наукові засади теорії криміналістичної діагностики.
10. Класифікація криміналістичних ідентифікаційних і діагностичних завдань.
11. Формування криміналістичного прогнозування: історія, сучасний стан, тенденції розвитку.
12. Криміналістичне прогнозування та його значення для практики розслідування злочинів.
13. Криміналістична техніка, що застосовується при роботі на місці події.
14. Правові засади застосування техніко-криміналістичних засобів, методів і прийомів у відповідності з Конституцією України.

15. Форми застосування науково-технічних засобів і спеціальних знань при розслідуванні злочинів.
16. Досвід комплексного використання техніко-криміналістичних засобів в конкретному відділі внутрішніх справ.
17. Сучасний стан техніко-криміналістичного забезпечення розкриття і розслідування злочинів в Україні.
18. Організаційні засади техніко-криміналістичного забезпечення органів внутрішніх справ України.
19. Сучасний стан криміналістичної реєстрації.
20. Система, принципи організації та функціонування криміналістичної реєстрації.
21. Дактилоскопічний облік – сутність та значення для розкриття і розслідування злочинів.
22. Нові напрями експертних досліджень у криміналістиці.
23. Призначення та проведення експертиз на досудовому слідстві.
24. Методи дослідження речових джерел інформації експертом і спеціалістом у лабораторних умовах.
25. Предмет, система, завдання та наукові засади трасології. Її роль у розкритті, розслідуванні та запобіганні злочинів.
26. Сліди людини: їх класифікація, виявлення, фіксація, вилучення та дослідження при розкритті і розслідуванні злочинів.
27. Характеристика слідів злому та інструментів, їх збирання та дослідження при розкритті і розслідуванні злочинів.
28. Загальна характеристика та дослідження слідів транспортних засобів.
29. Судова балістика: поняття, наукові засади, роль у розслідуванні злочинів.
30. Засоби і методи виявлення, огляду, фіксації та вилучення об'єктів балістичного дослідження.
31. Дослідження холодної зброї: поняття, ознаки, класифікація і питання, що вирішуються даним дослідженням.
32. Поняття, види та наукові основи криміналістичного дослідження документів.
33. Судове почеркознавство і його роль у розкритті, розслідуванні та запобіганні злочинів.
34. Авторознавча експертиза: поняття, завдання, можливості.
35. Способи захисту від підробки вітчизняних та іноземних паперових грошових знаків, цінних паперів.
36. Техніко-криміналістична експертиза документів: поняття, коло питань, що вирішуються нею, підготовка матеріалів для дослідження.
37. Поняття та наукові основи ототожнення людини за її зовнішніми ознаками, завдання і значення даного ототожнення.
38. Ознаки зовнішності людини, їх характеристика, ідентифікаційне значення та класифікація.
39. Судово-портретна експертиза: поняття, наукові основи, коло питань, які вирішуються, методи підготовки матеріалів для призначення експертизи.
40. Речовини і матеріали як об'єкти сучасних криміналістичних досліджень.
41. Виявлення, фіксація і вилучення речовин і матеріалів при проведенні окремих слідчих дій.
42. Можливості і завдання експертних і попередніх криміналістичних досліджень найбільш розповсюджених речовин і матеріалів у практиці боротьби із злочинністю.
43. Можливості і завдання використання засобів та прийомів акустики у практиці боротьби зі злочинністю.
44. Проблеми, що вирішує судово-акустичне дослідження матеріалів звукозапису.
45. Поняття, наукові засади, завдання та можливості криміналістичної одорології в розкритті і розслідуванні злочинів.
46. Проблемні питання призначення та проведення одорологічної експертизи.
47. Мікрооб'єкти як носії криміналістично значимої доказової інформації при розслідуванні злочинів.

48. Мікрооб'єкти: прийоми їх виявлення і використання в розслідуванні злочинів.
49. Основи криміналістичної тактики у світлі вимог кримінально-процесуального законодавства України.
50. Тактичний прийом: джерела, функції і критерії його допустимості та ефективності.
51. Поняття, класифікація і значення слідчих ситуацій у ході розслідування злочинів.
52. Тактичний ризик у діяльності слідчого.
53. Проблеми організації і планування розслідування злочинів у світлі вимог чинного законодавства України.
54. Слідчі версії – основа плану розслідування у кримінальній справі.
55. Використання знань психології під час проведення слідчих дій.
56. Створення психологічного портрету злочинця у ході розкриття і розслідування злочинів.
57. Криміналістичні та процесуальні гарантії забезпечення норм моралі під час проведення слідчих дій.
58. Місце і роль слідчого огляду у розкритті і розслідуванні злочинів.
59. Особливості і тактика огляду місця події: підготовка, учасники, етапи, тактичні прийоми проведення, оцінювання результатів.
60. Мета і тактика проведення огляду трупа та освідчення живих осіб у процесі розслідування злочинів.
61. Прийоми і засоби фіксації результатів огляду місця події.
62. Зміст та завдання затримання, як акту фізичної ізоляції особи, у відношенні якого прийнято процесуальне рішення про затримання або взяття під варту.
63. Використання криміналістичних обліків і оперативно-розшукових можливостей у розшуку підозрюваних та потерпілих.
64. Особливості фіксації акту затримання, поведінки особи, що затримується в період проведення операції, а також інших обставин і слідів, що мають значення у справі.
65. Поняття і завдання обшуку і виїмки в розкритті і розслідуванні злочинів.
66. Основні тактичні прийоми обшуку і виїмки.
67. Особливості проведення окремих видів обшуку та виїмки.
68. Забезпечення прав і свобод особи під час проведення накладення арешту на кореспонденцію, зняття інформації з каналів зв'язку, її дослідження, огляду і виїмки.
69. Особливості проведення і тактичні прийоми накладення арешту на кореспонденцію, зняття інформації з каналів зв'язку, її дослідження, огляду і виїмки.
70. Зберігання таємниці слідства при накладенні арешту на кореспонденцію, знятті інформації з каналів зв'язку, її дослідженні, огляді і виїмці.
71. Допит як важлива слідча дія в розкритті і розслідуванні злочинів.
72. Тактичні прийоми допиту і психологічні основи його проведення.
73. Особливості тактики допиту підозрюваних, обвинувачених, неповнолітніх.
74. Пред'явлення для впізнання як галузь криміналістичної тактики та його роль в розкритті і розслідуванні злочинів.
75. Тактичні прийоми підготовки і проведення пред'явлення для впізнання, їх криміналістична характеристика.
76. Прийоми та технічні засоби, що застосовуються для фіксації результатів пред'явлення для впізнання.
77. Поняття, завдання, види, наукові основи відтворення обстановки і обставин події та його загально тактичні положення.
78. Підготовка до слідчого експерименту та прийоми його проведення.
79. Тактика перевірки показань на місці події.
80. Використання судових експертиз у розкритті і розслідуванні злочинів.
81. Тактичні прийоми підготовки до призначення судових експертиз.
82. Способи і методи оцінювання та використання висновку експерта у кримінальному судочинстві.
83. Поняття і види зразків для порівняльного дослідження у процесі розслідування злочинів, правові і моральні вимоги їх отримання.

84. Експериментальні зразки у порівняльному дослідженні, криміналістичні і процесуальні правила їх отримання, оформлення і вилучення.
85. Місце і роль криміналістичної методики в розкритті і розслідуванні злочинів.
86. Потреби слідчої практики як умова розвитку криміналістичної методики.
87. Поняття, роль і значення криміналістичної характеристики злочинів для удосконалення засобів і методів розслідування злочинів.
88. Перспективи алгоритмізації розслідування.
89. Слідчо-оперативна група як форма взаємодії органів слідства і дізнання при розкритті і розслідуванні злочинів.
90. Організація взаємодії при проведенні окремих слідчих дій та розшуку і викраденого майна у процесі розслідування злочинів.
91. Особливості і значення боротьби із злочинами проти життя і здоров'я громадян на сучасному етапі.
92. Криміналістична характеристика вбивств та її значення для розслідування даного виду злочинів.
93. Завдання і тактика невідкладних слідчих дій, їх поєднання з оперативно-розшуковими заходами під час розслідування вбивств.
94. Організація розшуку злочинця, взаємодія з оперативно-розшуковими підрозділами при розслідуванні злочинів проти волі, честі та гідності особи.
95. Взаємодія з оперативними та спеціальними підрозділами у процесі розслідування захоплення заручників.
96. Встановлення події злочину та порушення кримінальної справи при розслідуванні торгівлі людьми.
97. Проблеми розслідування зґвалтувань засобами і методами криміналістики.
98. Значення і завдання криміналістичної характеристики зґвалтувань в ході розслідування даного виду злочинів.
99. Особливості початкового і наступного етапів розслідування зґвалтувань.
100. Особливості встановлення події злочину та порушення кримінальної справи при розслідуванні злочинів проти прав і свобод громадян.
101. Роль і значення криміналістичної характеристики крадіжок в розкритті і розслідуванні даного виду злочинів.
102. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій в ході розслідування розбоїв і пограбувань.
103. Особливості розслідування грабежів і розбоїв на початковому та наступному етапах їх розслідування.
104. Основи методики розслідування виготовлення та збуту підроблених грошей і цінних паперів.
105. Взаємодія слідчого з митною службою та оперативними підрозділами під час розслідування контрабанди.
106. Особливості отримання інформації про злочин і порушення кримінальних справ при розслідуванні злочинів проти довкілля.
107. Криміналістична характеристика злочинів проти громадської безпеки, громадського порядку та моральності.
108. Участь фахівців та проведення експертиз при розслідуванні терористичних актів.
109. Особливості проведення слідчих дій при розслідуванні злочинів щодо незаконних дій з вогнепальною зброєю та вибуховими речовинами.
110. Роль і значення криміналістичної експертизи в ході розслідування злочинних порушень правил безпеки дорожнього руху.
111. Етапи розслідування злочинних порушень правил безпеки дорожнього руху.
112. Особливості тактики провадження окремих слідчих дій в ході розслідування злочинних порушень правил безпеки дорожнього руху.
113. Криміналістична характеристика злочинів у сфері наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.

114. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій при розслідуванні злочинів у сфері наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.
115. Криміналістична характеристика злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів).
116. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій при розслідуванні злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів).
117. Призначення експертиз та їх можливості щодо встановлення факту злочинних дій під час розслідування у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів).
118. Актуальність і особливості боротьби з посадовими злочинами у сучасних умовах.
119. Вилучення та дослідження документів з метою встановлення характеру порушення посадових функцій посадовою особою.
120. Тактична операція "затримання з речовими доказами" та використання оперативно-розшукових можливостей при розслідуванні хабарництва.
121. Зміна характеру та видів злочинів проти громадської безпеки у зв'язку із соціально-економічними перетвореннями в житті суспільства.
122. Роль та значення уставів і правил, які регламентують порядок проходження військової служби при розслідуванні злочинів проти встановленого порядку несення військової служби.
123. Військові органи дізнання та їх взаємодія з органами слідства при розслідуванні злочинів проти встановленого порядку несення військової служби.
124. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій при забезпеченні розкриття злочинів по "гарячих слідах".
125. Значення та напрямки боротьби з організованою і груповою злочинністю на сучасному етапі розвитку держави. Поняття і співвідношення групової та організованої злочинності.

8. Методи навчання

Проблемні лекції, лекції з елементами бесіди, інтерактивні лекції, ілюстрація, демонстрація, розв'язування задач або творчих завдань, складання графічних схем, евристична бесіда, навчальна дискусія, вирішення конкретних ситуацій, ділові ігри, тестування, анкетування тощо.

9. Методи контролю

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Види поточного контролю обираються викладачем, який веде лекційні та практичні заняття, у відповідності з даною програмою. Видами поточного контролю можуть бути опитування, контрольні та інші письмові роботи, тести, колоквиуми, робота з практичними матеріалами.

При поточному контролі під час практичних занять оцінці підлягають:

- рівень знань, продемонстрований у відповідях;
- самостійність при вирішенні практичних завдань та аналізу матеріалів практики;
- наявність навичок самостійної роботи, пошуку та аналізу правової інформації;
- активність при обговоренні питань;
- систематичність роботи на заняттях;
- результати виконання домашніх завдань, практичних завдань, експрес-контролю у формі тестів, письмових контрольних робіт, в тому числі модульних підсумкових;
- результати виконання індивідуальних завдань.

Результати поточного контролю оголошуються наприкінці кожного заняття.

Максимальний бал за виступ на практичному занятті з питань певної теми модуля - **3 бали**:

- 3 б. ставиться, коли студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

- 2 б. ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

- 1 б. ставиться студентові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

- 0-1 б. одержує студент, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

30 балів студент отримує за усі виконані завдання самостійної роботи за кожний семестр, у тому числі: по 10 б. за кожний модуль; 10 б. за ІНДЗ.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля. Тривалість виконання модульних контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

Форми проведення модульних контролів під час вивчення дисципліни «Криміналістика»:

- комплексна письмова модульна контрольна робота;
- комплексне тестування.

До модульних контрольних робіт допускаються всі студенти незалежно від результатів поточного контролю.

Чотири МКР у формі трирівневих завдань передбачено за результатами вивчення тем змістових модулів 1 - 4. Для проведення модульного контролю розроблено модульні контрольні завдання. Варіанти завдань для модульного контролю є рівнозначні за трудомісткістю.

За виконання завдань модульного контролю студент отримує **контрольну модульну оцінку** (кількість балів), яка враховується в процесі розрахунків модульної оцінки.

Максимальна кількість балів – 9 б.

У процесі виконання контрольних завдань студент може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Студентові забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами та користуватися матеріалами, крім дозволених. За умови порушення студентом установлених правил виконання модульного контролю викладач позбавляє можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від причини.

Результати перевірки МКР доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання МКР допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

Студент, який не з'явився на модульний контроль (незалежно від причини), має право один раз повторно пройти модульний контроль у визначені викладачем терміни під час поточних консультацій.

Підсумкова кількість балів за **модуль** (модульна оцінка) визначається за вибором викладача як:

сума балів за всіма формами контролю плюс оцінка підсумкової модульної контрольної роботи (тестів) (поточна модульна оцінка + контрольна модульна оцінка = модульна оцінка).

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль з дисципліни «Криміналістика» передбачає контроль знань студентів всього навчального матеріалу за 7 і 8 семестри у формі заліку та екзамену. Максимальний бал, який студент може отримати за залік або екзамен, - 10 балів.

Залік проводить в усній формі. Білет складається з одного теоретичного питання і одного практичного завдання. Кожне завдання оцінюється по 5 балів.

Екзамен проводиться в письмовій формі. Білет складається із двох теоретичних питань (кожне з яких оцінюється від 0 до 3 балів) та одного практичного завдання (оцінюється від 0 до 4 балів).

Оцінювання знань студентів з теоретичних питань на письмовому екзамені з дисципліни «Кримінальне право (Особлива частина)» відбувається на підставі таких критеріїв:

1) правильність відповідей на запитання (вірність, чіткість і досить глибокий виклад ідей, понять, фактів і т.п.);

2) повнота і лаконічність відповіді;

3) новизна навчальної інформації, ступінь використання наукових і нормативних джерел;

4) уміння пов'язувати теорію з практикою, творче застосовувати знання до неординарних ситуацій;

5) логіка і аргументованість викладу;

6) грамотне коментування, наведення прикладів, аналогій;

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Загальний розподіл на I семестр з підсумковою формою контролю - залік

Поточне оцінювання і самостійна робота																	ІНДЗ	ЗАЛІК	ВСЬОГО
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2															
T1	T2	МКР1	СР	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	МКР2	СР							
3	3	9	10	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	9	10	10	10	100

*ПЗ – практичні заняття

СР – самостійна робота

З – залік

Е – екзамен

T1, 2... - теми практичних занять, передбачені робочою програмою

МКР – модульна контрольна робота

ЗМ – змістовий модуль

Загальний розподіл на II семестр з підсумковою формою контролю - екзамен

Поточне оцінювання і самостійна робота														ІНДЗ	ЕКЗАМЕН	ВСЬОГО
Змістовий модуль 3							Змістовий модуль 4									
T10	T11	T12	T13	T14	МКР 3	СР	T15	T16	T17	МКР 4	СР					
4	4	4	4	4	6	10	4	4	4	6	10	10	10	10	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Криміналістика» для студентів денної форми навчання.
2. Методичні рекомендації до практичних занять.
3. Методичні рекомендації до тем самостійного вивчення.
4. Підручники та посібники з дисципліни.
5. Навчальні матеріали на електронних носіях.
6. Збірники практичних та тестових завдань з дисципліни.
7. Матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях.

12. Рекомендована література

Базова

1. Алексеев О.О. Розслідування окремих видів злочинів : навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. / О. О. Алексеев, В. К. Весельський, В. В. Пясковський – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 320 с.
2. Біленчук П.Д. Криміналістична тактика і методика розслідування окремих видів злочинів : Навч. посіб. для студ.ВНЗ // МАУП; П.Д. Біленчук, А.П. Гель, Г.С. Семаков. – Київ, 2007. – 510 с.
3. Гора І.В. Криміналістика : Навч. посіб. // І.В. Гора, А.В. Іщенко, В.А. Колесник. – К. : Вид. Паливода А.В., 2007. – 233 с.
4. Гора І.В., Колесник В.А. Криміналістика Ч.1. : Навч. посіб. // Мін-во освіти і науки України. Нац. акад. служб безпеки України. – Київ : Алерта, 2005. – 316 с.
5. Когутич І.І. Криміналістика : Курс лекцій. – Київ : Атіка, 2008. – 887 с.
6. Криміналістика (криміналістична техніка) : Курс лекцій // МАУП; П.Д. Біленчук, А.П. Гель, М.В. Салтевський, Г.С. Семаков. – Київ : МАУП, 2001. – 215 с.
7. Криміналістика : Мультимедійний підручник // В.І. Перкін, П.Д. Біленчук, В.К. Весельський та ін. – Київ, 2008.
8. Криміналістика : Навч. посіб. // Авт. кол. : Р.І. Благута, Р.І. Сибірина, В.М. Бараняк та ін.; за заг. ред. Є.В. Пряхіна. – Львів : ЛьвівДУВС, 2010. – 539 с.
9. Криміналістика : навч. посіб. // Мін. освіти і науки, молоді та спорту України, рекомендов. Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ : Атіка, 2012. – 495 с.
10. Криміналістика : Підручник // Акад. права і соц. відносин, Міжгал. ін-т післядип. освіти, НАВСУ, Нац. юрид. акад. ім. Я.Мудрого; Ред. П.Д. Біленчук, О.П. Дубовий, М.В. Салтевський, П.Ю. Тимошенко. – Київ : Атіка, 1998. – 416 с.
11. Криміналістика : Підручник // МОН України. Нац. юрид. Академія ім. Я. Мудрого; За ред. В.Ю. Шепітька. – Харків : Право, 2008. – 462 с.
12. Криміналістика : Підручник // П.Д. Біленчук, В.К. Лисиченко, Н.І. Клименко та ін.; за ред. П.Д. Біленчука. – Київ: Атіка, 2001. – 543 с.
13. Криміналістика : Підручник для вищих навчальних закладів // Укр. правнича фундація; П.Д. Біленчук, В.В. Головач, М.В. Салтевський, О.І. Котляревський та ін. – Київ : Право, 1997. – 363 с.
14. Криміналістика : Підручник для студ. юрид. спец. ВЗО. Доп. М-вом освіти і науки України // Нац. юрид. академія ім. Я. Мудрого; Ред.: В.Ю. Шепітько. – Київ: Ін-Юре, 2004. – 725 с.
15. Криміналістика : Підручник для студентів юридичних спеціальностей вузів // Нац. юрид. академія України ім. Я. Мудрого; За ред. В.Ю. Шепітька; Авт. кол.: В.М. Глібко, А.Л. Дудніков та ін. – Київ: Ін-Юре, 2001. – 682 с.
16. Криміналістика. Академічний курс : Підручник // Мін-во освіти і науки України. Акад. адвокатури України; Т.В. Варфоломеев, В.Г. Гончаренко, В.І. Бояров, С.В. Гончаренко, В.О. Попелюшко. – Київ : ЮрІнком Інтер, 2011. – 495 с.

17. Криміналістика. Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів : Підручник для юрид. вузів // Нац. академія правових наук України; Ред. В.Ю. Шепітько. – Харків: Право, 1998. – 375 с.
18. Криміналістика. Підручник для вищих навчальних закладів. – Київ : Право, 1997. – 253 с.
19. Криміналістика: питання і відповіді : навч. посіб. для студ. ВНЗ. // А.В. Кофанов, О.Л. Кобилянський, Я.В. Кузьмічов, Ж.В. Удовенко, С.В. Хільченко; МОН України, НАВС. – Київ : ЦУЛ, 2011 р. – 276 с.
20. Кузьмічов В.С., Прокопенко Г.І. Криміналістика : Навч. посібник // МО України. НАВСУ; За заг. ред. В.Г. Гончаренка, Є.М. Моїсеєва. – Київ : ЮрІнком Інтер, 2001. – 368 с.
21. Маркус В.О. Криміналістика. Курс лекцій : Навч. посіб. – Київ : Кондор, 2007. – 558 с.
22. Салтевський М.В. Криміналістика (у сучасному викладі) : Підручник // МВС України. НАВСУ. МОН України. – Київ : Кондор, 2008. – 586 с.
23. Салтевський М.В. Криміналістика. У 2-х ч. Ч.1. : Підручник. – Харків : Основа, Консум, 1999. – 415 с.
24. Салтевський М.В. Криміналістика. У 2-х частинах. Ч. 2. : Підручник для студентів юридичних ВНЗ. – Харків : Консум, 2001. – 527 с.
25. Скригонюк М.І. Криміналістика : Підручник // МОН України. – К. : Атіка, 2009. – 496 с.
26. Шеремет А.П. Криміналістика. 2-ге вид. : Навч. посіб. для студ. ВНЗ // МОН України. – Київ : "Центр учбової літератури", 2009. – 471 с.

Допоміжна

1. Бахін В.П., Гончаренко В.Г. Як розкриваються злочини. (Криміналістика у питаннях та відповідях) // Київ. ун-т ім. Т.Г. Шевченка; Юрид. фак-т. – Київ, 1996. – 198 с.
2. Біленчук П.Д., Перкін В.І. Тактичні прийоми, тактичні комбінації, тактичні операції в розслідуванні злочинів : Навч. посібник // МВС України; УАВС. – К., 1996. – 32 с.
3. Бояров В. Лебедюк Л. Методика розслідування вбивств на замовлення // Вісник прокуратури. – 2003. – №5. – С. 88-92.
4. Весельський В.К. Розслідування злочинів, вчинених засудженими у місцях позбавлення волі : навч. посіб. // В.К. Весельський, В.В. Пяковський, М.М. Сербін; МОН України. – Київ : КНТ, 2008. – 194 с.
5. Весельський В.К. Сучасні можливості використання даних про спосіб вчинення злочину в боротьбі зі злочинністю : Навч. посіб. // МОН України. В.К. Весельський, С.М. Зав'ялов, В.В. Пяковський. – Київ : КНТ, 2009. – 157 с.
6. Весельський В.К. Сучасні проблеми допиту (процесуальні, організаційні і тактичні аспекти) : Монографія – К. : НАВСУ-НВТ "Правник", 1999. – 126 с.
7. Весельський В.К., Пяковський В.В. Торгівля людьми в Україні (проблеми розслідування) : Навч. посіб. для ВНЗ – Київ : КНТ, 2007. – 266 с.
8. Гончаренко В.Г., Сокиран Ф.М. Тактика психологічного впливу на попередньому слідстві : Навч. посібник // МВС України. УАВС. – Київ, 1994. – 46 с.
9. Гора І.В., Колесник В.А. Криміналістика : Посіб. для підготовки до іспитів. – Київ : Вид. Поливода А.В., 2003. – 144 с.
10. Жолнович І. Місце криміналістичного опису особи за зовнішністю всистемі науки "криміналістика" // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. – 2004. – С. 462-463.
11. Іщенко А.В. Проблеми розвитку наукових досліджень у галузі судової експертизи : Монографія // МВС України; УАВС. – Київ, 1995. – 149 с.
12. Іщенко А.В. Методологічні проблеми криміналістики : Монографія – Київ : НВТ "Правник" – НАВСУ, 1997. – 99 с.

13. Іщенко А.В. Методологічні проблеми криміналістичних наукових досліджень : Монографія // НАВСУ. Держ. науково-дослідний експертно-криміналістич. центр МВС України; Заг. ред. І.П. Красюка. – Київ, 2003. – 359 с.
14. Іщенко А.В. Наукове забезпечення протидії злочинності : Посібник // МВС України. НАВСУ; А.В. Іщенко, Н.С. Карпов, Я.Ю. Кондратьєв. – Київ : Вид. центр "Просвіта", 2002. – 223 с.
15. Іщенко А.В. Поняття й система методів техніко-криміналістичного дослідження документів : навч. посіб. // А.В. Іщенко, М.Ю. Будзієвський, І.П. Красюк; за ред. С.М. Алфьорова; НАВС, ДНДЕКЦ МВС України, ДніпроДУВС. – Київ, 2011. – 97 с.
16. Іщенко А.В. Проблеми криміналістичного забезпечення розслідування злочинів : Монографія // МВС України. НАВСУ. Держ. науково-дослідний експертно-криміналістич. центр МВС України; Ред.: В.Д. Сущенко; А.В. Іщенко, І.П. Красюк, В.В. Матвієнко. – Київ : НАВСУ, 2002. – 211 с.
17. Іщенко А.В. Теорія і практика криміналістичного забезпечення процесу доказування в розслідуванні злочинів // М-во освіти і науки України; МВС України; КНУВС; А.В. Іщенко, І.О. Ієрусалимов, Ж.В. Удовенко. – Київ, 2007. – 158 с.
18. Іщенко А.В., Азжеуров В.А. Порівняльні дослідження і криміналістика. // Науковий вісник НАВСУ. – 2000. – Вип.2. – С. 19-24.
19. Іщенко А.В., Кобець М.В. Засоби і методи виявлення вибухових речовин та пристроїв у боротьбі з тероризмом : Навч.-практ. посіб. // МВС України. НАВСУ. – К. : 2005. – 145 с.
20. Іщенко А.В., Марченко А.Б. Слідчі помилки: сутність, методи дослідження та шляхи запобігання // МВС України. ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка. - Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренко, 2010. – 215 с.
21. Іщенко А.В., Шевченко А.С. Криміналістичне забезпечення розшуку безвісно відсутніх осіб : Посібник // МВС України. ДНДЕКЦ. НАВСУ; За заг. ред. І.П. Красюка. – Київ : Ред.-видав. відділ МВС України, 2005. – 146 с.
22. Кофанов А.В. Криміналістика: методичне забезпечення : Навч. посіб. // А.В. Кофанов, О.Л. Кобилянський, С.В. Хільченко; За ред. П.Д. Біленчука. – Київ : "АТОПОЛ", 2010. – 319 с.
23. Кофанов А.В., Кофанова О.С. Криміналістика : навч. вид. посіб. Для підгот. до іспитів. – Київ : О.С. Ліпкан, 2011. – 245 с.
24. Криміналістика у протидії злочинності : Тези доповідей та повідомлень наук.-практ. конф. (Київ, 16.10.2009 р.) // КНУВС. Ред. Є.М. Моїсєєв, В.Д. Сущенко, В.І. Шакун та ін. – Київ: "Хай-Тек Прес", 2009. – 531 с.
25. Криміналістика ХХІ століття : Матеріали МНПК (25-26.11.2010 р.) // Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Ін-т вивчення проблем злочинності Нац. акад. прав. наук України. – Харків : Право, 2010. – 831 с.
26. Кузьмічов В.С. Криміналістичний аналіз розслідування злочинів - Київ : НАВСУ-НВТ "ПРАВНИК", 2000. – 451 с.
27. Кузьмічов В.С., Черноус Ю.М. Слідча діяльність: характеристика та напрями удосконалення : Монографія. – Київ : ЗАТ "Нічлава", 2005. – 447 с.
28. Кузьмічов В.С., Юсупов В.В. Алібі у розкритті злочинів : Навч. посіб. – Київ : КНТ, 2007. – 261 с.
29. Лісогор В.Г. Криміналістичне забезпечення збереження таємниці досудового слідства : Наук.-практ. посібник // МВС України. Юрид. акад. – Дніпропетровськ, 2005. – 155 с.
30. Методика розслідування квартирних крадіжок : навч.-метод. посіб. / В.С. Бондар, С.В. Головкін, О.А. Єршов, О.В. Кузнєцова, Р.І. Мельник // МВС України, Луганськ. ДУВС. – Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2011. – 399 с.
31. Салтевський М.В. Криміналістика : Навч.-довідковий посібник. – Київ : НТВ "Правник", 1996. – 159 с.
32. Сокиран Ф.М. Сучасні концепції психологічного впливу на досудовому слідстві : Монографія // НАВСУ; В.Г. Гончаренко, ред. – Київ : НВТ "Правник", 2002. – 171 с.

33. Сокиран Ф.М., Сокиран М.Ф. Шляхи вдосконалення тактики психологічного впливу при проведенні окремих слідчих дій : Посібник // МВС України. НАВСУ; За ред. В.Г. Гончаренка. – К., 2005. – 159 с.

34. Хільченко С.В. Методика розслідування поширення порнографічних предметів : Навч. посіб. – К. : Паливода А.В., 2008. – 151 с.

35. Чернявський С.С. Методика розслідування злочинів у сфері банківського права. – Київ, 2001. – 309 с.

36. Шепітько В.Ю. Криміналістика : Енциклопедичний словник (українсько-російський і російсько-український). – Харків : Право, 2001. – 554 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon.rada.gov.ua> – Законодавство України
2. <http://www.president.gov.ua> – офіційне інтернет-представництво Президента України
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)
4. <http://mvs.gov.ua> – Міністерство внутрішніх справ
5. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
6. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
7. <http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України
8. <http://www.scilib.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
9. <http://www.ukma.kiev.ua> – наукова бібліотека Національного університету Києво-Могилянська академія
10. <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/index.htm> – Форум права (електронне наукове фахове видання)
11. <http://www.rsl.ru> – Российская государственная библиотека
12. <http://www.nlr.ru> – Российская национальная библиотека
13. <http://law.edu.ru> – Юридическая Россия (образовательный правовой портал)